

ZPRAVODAJ KVH OTASLAVICE, z.s.

Informace pro členy, příznivce, podporovatele a zájemce o nejen vojenskou historii spojenou s obcí Otaslavice

26/01
10.2.2025
str. 1

Vážení přátelé, příznivci a podporovatelé.

V roce 2025 jsme si tradičně připomněli našeho slavného rodáka Josefa Františka. Ale nejen jeho. I z naší obce se zapojilo mnoho mužů do Velké války, později označované jako první světové. Právě tyto muže jsme si připomněli u pomníků padlým a na Posezení u kamen, které bylo právě jim věnováno a bylo již XVI. Připomněli jsme si také vznik ČSR a s tím související dění v našich, tehdy oddělených obcích. Významnou osobností s podílem na vzniku republiky byl Alois Konečný. Jeho pamětní deska bývala umístěna na naší škole.

Alois Konečný

Alois Konečný se narodil 2. února 1858 v Dolních Otaslavicích. Profesí byl učitel. Působil v Bohdíkově. Byl politicky aktivní, byl zvolený do Moravského zemského sněmu a také do Říšské rady. V letech 1918 - 1920 zasedal v Revolučním národním shromáždění. v roce 1920 se stal senátorem. Zemřel po delší nemoci 19. 9. 1923. V Brně je po něm pojmenováno náměstí.

Tento nekvalitní snímek navazuje na legionářskou historii Otaslavic. Mnozí určitě poznáte vstup do naší sokolovny. Fotografie je ze 17. 7. 1932. Byla pořízena u příležitosti I. Zborovské oslavy v Dol. Otaslavicích. Šlo o okresní sjezd Čs. obce legionářské. Fotografie byla spolu s dalšími a doprovodným textem zveřejněna ve sborníku "POD PRAPOREM MASARYKOVÝM - OBRÁZKOVÁ KRONIKA PROSTĚJOVSKA V ZAHRANIČNÍM ODBOJI" z roku 1935. Jednalo se o významnou událost. V rámci ní vystoupili významní hosté a byly prováděny ukázky bojových akcí. (K dispozici u KVH Otaslavice)

Významnou akcí, kterou náš klub v roce 2025 organizoval, byl poznávací zájezd do Francie a Velké Británie, za finanční podpory obce Otaslavice. Zájezd a možnost účasti na něm jsme propagovali více jak půl roku předem, aby mělo co nejvíce našich spoluobčanů možnost se zúčastnit. Nakonec bylo nás, Otaslaváků, 10. Bohužel, oproti původnímu záměru se nezúčastnil nikdo z naší ZŠ, nesoucí jméno Josefa Františka, ač obec nabízela uhradit účast pro tři žáky. Škoda. Myslím, že reprezentace školy a naší obce právě mladou generací je jeden z hlavních prostředků, jak šířit a udržovat povědomí o našich hrdinech. Nevyužití takovéto příležitosti si myslím zaslouží pozornost a zamyšlení do budoucna. Mohli bychom poukázat na přístup Poláků. Ale to je na jinou debatu.

Tak jaký byl zájezd? S odstupem času máme spoustu pozitivních ohlasů. Ty negativní se asi neříkají, ale bez problémů to úplně nebylo. Vše se ale zdárně průběžně vyřešilo. Po nočním přejezdu Německa a severní Francie jsme se ubytovali v Rouen. Historické město na řece Seině. Spousta historie, příjemné restaurace. A město, kde byla upálena slavná Johanka z Arku.

Další den jsme zahájili návštěvou malebného přímořského městečka Étretat. A k vidění byly i první náznaky Atlantického valu.

Naše návštěva na pobřeží kanálu La Manche pokračovala průjezdem nedaleko přístavu Le Havre a "zakotvili" jsme v malém přístavu Honfleur. Oproti naší Hané je život na pobřeží samozřejmě zcela odlišný a proto je návštěva takového místa pro nás suchozemce skutečným zážitkem. Alespoň pro většinu.

Honfleur

Další zastávkou na našem putování bylo slavné město Caen. Rozsáhlý hrad, církevní stavby, dámský klášter, pánský klášter, parky, ale také připomínky po bombardování za II. světové války. A samozřejmě kavárničky, vinárničky, restaurace. Muzeí nepočítaně. Caen bylo naší třetí zastávkou druhého dne ve Francii a po jeho prohlídce - byť opravdu téměř letmé - jsme pokračovali do ubytování nedaleko dalšího známého města - Bayeux.

Třetí den jsme zasvětili Normandii a událostem, spojeným především s II. světovou válkou. Naším cílem byla část německého Atlantického valu v podobě dělostřelecké baterie Longues sur Mer, muzea vylodění na Omaha Beach v Saint Laurent sur Mer, Hřbitov amerických vojáků a památník v Colleville sur Mer a na závěr rychlý "průlet" Baveux.

Normandie nabízí pro návštěvníky nespočet možností k obdivu. Od středověku až po moderní dějiny. A každá doba zde zanechala nějakou tu stopu v podobě staveb. Některé jsou úchvatné architektonicky, jiné bohužel z toho hlediska vojenského. Pro mnohé se Normandie stala konečnou zastávkou na cestě osudu. A když se zde zastavíte a uvědomíte si tu spoustu bolesti na těle i na duši, pocítíte opravdový genius loci.

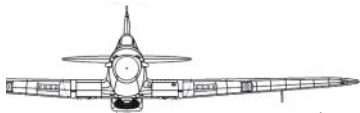
Čtvrtý den ve Francii jsme si naplánovali turistickou lahůdku v podobě Mont Saint Michel. Opatství na ostrůvku s výškou 92 m n.m. je o 183 m níže, než stejnojmenný kostel v Otaslavicích. A ještě jedna drobná podobnost Normandie s Otaslavicemi: také je Horní a Dolní. No a po návštěvě ostrůvku za nádherného slunečního počasí jsme pokračovali do korzářského přístavu Saint Malo. Tam jsme se večer nalodili na trajekt do ostrovního království a čekala nás noc na moři. S krásným měsícem, vínem a přáteli.

Po vydatné snídani na trajektu jsme se vylodili ve známém přístavu Portsmouth. Čekal nás přesun severně od Londýna, do Northwoodu, kde je hřbitov příslušníků RAF, především z polské 303. perutě. Na místě nás již čekali zástupci naší ambasády, pan velvyslanec Bartuška se bohužel na poslední chvíli omluvil, uvítal nás náš defence attaché pan BG. Miroslav Heger s pobočníkem. A také naši přátelé, žijící ve Velké Británii, především Tom Dolezal, Adam Hruška a příslušník RAF James Nichols, který nás již třikrát navštívil i v Otaslavicích.

Na Northwoodském hřbitově je pohřbený také Wilhelm Kosarz. I jemu jsme na hrob položili kytičku a věnce. Z Northwoodu jsme se vydali směrem k Epsom, v hrabství Surry. Cestou jsme nemohli vynechat již tradiční zastávku na procházku a oběd ve Windsoru. Pro mnohé již známé okolí královského hradu jsme rychle minuli a tentokrát - ne všichni - jsme zvolili procházku k nedaleké Eton College, školy, kterou navštěvují děti prominentů a také princové a princezny.

Z Windsoru jsme pokračovali na místo, kde Josef František při nouzovém přistání havaroval a podlehl zranění. Víme, že dlouhá léta kolují kolem jeho úmrtí různé legendy a dohady. Jeho havárií se seriózně zabývali historici a je nyní na místě zveřejnit závěry těchto bádání. Snad se nám podaří uvést na pravou míru všechny ty "zaručené" zprávy a dohady. Následující příspěvek připravil pan Marek Žatkovič. Znalec osudů Josefa Františka. S jeho pracemi se určitě ještě setkáme.

U pomníku nedaleko místa havárie Josefa Františka na Priest Hill, Epsom, Surry.

Smrt Josefa Františka – 8. říjen 1940

Autor : Marek Žatkovič

Otaslavický rodák Josef František vyčerpal veškerou dávku svého štěstí dne 8. října 1940. Letecká aktivita Luftwaffe nad Anglií byla toho dne poměrně nízká. Jednalo se o průniky skupin Bf 109 nad Londýn, kdy část z nich byla vyzbrojena pumami. Dále pak byly zaznamenány průzkumné lety rychlých bombardérů s cílem poškodit vybrané či příležitostně nalezené cíle. I přes výhodu radaru, který avizoval s předstihem blízkost se nebezpečí, bylo pro britskou obranu výhodné držet ve vzduchu hlídkující stíhače. Reakce na blízkost se nebezpečí tak byla mnohem pružnější.

K jedné takové hlídce startovalo dvanáct Hurricaneů 303. squadrony. Šest z nich, náležící k letce A, vystartovalo ze základny v Northoltu v 9.00. O pět minut později se k nim připojilo šest Hurricaneů letky B. Právě v jejich sestavě letěl Sgt Josef František. Tentó let byl jeho poslední. Velitel letky F/L John Alexander Kent později tento rutinní let popsal: „...8. října dostala squadrona rozkaz ke startu. Byli jsme jako obvykle naváděni různými kurzy, ale nic jsme neviděli a s nikým jsme se neutkali. Zanedlouho byla squadrona odvolána zpět na základnu. Jakmile jsme se přiblížili k Northoltu, přešli jsme do těsné formace čtyř tříčlenných rojů. Letěli jsme v řadě za sebou. Normálně jsme nad letištěm formaci rozpustili a jednotlivé roje postupně přistávaly. V tomto případě jsme mírně klesali. Přímo nad Staines Reservoirs (vodní nádrž ležící 12 kilometrů jihozápadně od Northolt) František, letící v posledním roji, potlačil a proletěl podél squadrony. Někdo jej volal rádiem a žádal o jeho návrat do formace. On ovšem točil pryč na východ a zmizel z dohledu. Později jsme dostali zprávu, že havaroval nedaleko Sutton. Když se záchranáři dostali k vraku, již byl mrtvý. Byl spatřen, jak se blíží k otevřenému prostranství zřejmě ve snaze provést nouzové přistání. Jeho letadlo se náhle otočilo na záda a dopadlo do země. Nikdy jsme se nedozvěděli, proč se to stalo. Nebyli jsme v boji a nebyly nalezeny žádné zásahy v těle letce nebo v jeho letadle. Nebyla to jen velmi velká ztráta, bylo to i velmi znepokojující.“

Toto vyprávění není zcela přesné. Pro úplnost je nutno dodat, že F/L Kent se daného bojového letu osobně neúčastnil a průběh letu líčil zprostředkovaně. Nic to ovšem nemění na tom, že Sgt Josef František v den po svých 26. narozeninách zahynul. Ke ztrátě tohoto vynikajícího stíhače došlo za nebojových okolností. Jeho smrt se pro nedostatek informací stala předmětem zájmu mnoha spekulací a různých teorií. Skutečnou příčinu se zřejmě nikdy nedozvíme. Faktem je, že k havárii došlo nedaleko ulice Cuddington Way poblíž jejího vyústění k ulici Banstead Road jižně od Ewell. Dle britských zdrojů se tak stalo v 9.40. Zbytek jednotky přistál v Northolt v rozmezí 9.50 až 9.55. Josef František od místa oddělení se od formace musel k místu havárie uletět 21 kilometrů. Je evidentní, že let a sestup musel český stíhač provést velice rychle. F/O Witold Urbanowicz, který se tohoto letu účastnil, vzpomíná na přechod odlétávajícího Hurricaneu do střemhlavého letu. Samotný dopad letadla ovšem nikdo z polských letců neviděl. Britskému badateli Simonu Parrymu se podařilo nalézt očitého svědka. Ve svém vyprávění uvedl: „Ať byla příčina jakákoliv, zdá se velice pravděpodobné, že se pilot pokusil o řízené nouzové přistání. Vybral si místo velice dobře. Je to největší a nejvíce rovné místo vhodné pro dlouhé přistání. Svojí hlavou vrazil do zaměřovače a zemřel při cestě do nemocnice. Pravděpodobně neměl své poutací popruhy dobře utažené. S informací o otočení na záda tento svědek nesouhlasí. Každopádně si pilot vybral to nejvhodnější místo v celém okolí.“

Ani tato výpověď nepřináší požadované odpovědi. Další zajímavá informace pochází od Witolda Lokuciewského, který vypověděl, že Josef František byl při nárazu vymrštěn ven z kabiny. Nalezli jej v nedalekém živém plotu. Kromě lehce ohořelé uniformy a poškrábaného obličejce neměl žádné další zjevné zranění. Zlomil si totiž vaz. Klíčová může být informace o ohořelé uniformě. Kde je ohořelá látka, tam musel být i oheň. Nikde není uvedena zmínka, že by stroj po dopadu hořel. Nelze ale zároveň vyložit, že uniforma letce nebyla potřísněna hořícím palivem po dopadu stroje. V tomto směru informace chybí. Pokud k ohoření uniformy došlo ještě ve vzduchu, byla by vysvětlena příčina neobvyklého počínání Josefa Františka. Prudký sestupný let, vyhledání vhodného místa pro přistání, to vše zapadá do řešení náhlé technické závady. Pokus o přistání se ovšem nezdařil. Obrovské psychické vypjetí z posledního hektického měsíce, únava, stres, možná i následek oslavy narozenin z předchozího večera, si vybraly svou daň. Kdo ví. Evidentně mohlo jít o souběh mnoha faktorů. Ani tak vynikající letec, jakým Sgt Josef František bezpochyby byl, nemohl být imunní vůči těmto vlivům. Jeho mladý život vyhasl na jihovýchodním okraji Londýna. Nezemřel na místě havárie, ale při převozu do nemocnice. Tento nový poznatek je ostatně potvrzen i britskými archivními zdroji. Dokázal to, co nikdo z českých stíhačů před ním a ani po něm. Během pouhých osmadvaceti bojových letů nárokoval zničení 17-1-0 německých letadel.

Josef František byl za veškerých vojenských poct pohřben dne 10. října 1940 na hřbitově polského letectva v Northwoodu.

Z Priest Hill v Epsom jsme se v podvečer přesunuli do mnohým již známého přístavního města Folkestone. Pláže pod strmými břehy, vlevo i vpravo bílé skály. Z Folkestone odplouvali britští vojáci do Velké války. Proto, aby byla již poslední. Bohužel, byla nakonec první, světová...

Folkestone je také místem, kde ústí podmořský tunel, kterým jezdí vlakové soupravy z a na kontinent.

Nocleh jsme si užili v hotelu přímo na pobřeží a večer trávil každý podle libosti. Folkestone nabízí mnoho vhodných míst.

Poslední den na ostrovech jsme věnovali návštěvě Muzea Bitvy o Británii v Hawkinge. To je nedaleko Folkestone a půlhodinku jízdy doubledeckerem, tedy patrovým autobusem si užili hlavně mladší účastníci zájezdu. V muzeu nás již očekávali a mohli jsme položit kytice a věnce k pamětní desce Pocta Českému čtyřlístku. Ta byla v Hawkinge umístěna jako první v roce 2022.

Ti, kteří muzeum v Hawkinge již navštívili v minulosti, zvolili pro dopoledne druhou, neméně zajímavou variantu. Z Folkestone se vydali po bílých útesech směrem k Doveru s cílem v památníku Bitvy o Británii v Capel le Ferne. Krásná procházka, nádherné výhledy. U památníku jsme se pak všichni potkali, nastoupili do našeho autobusu a vydali se do nedalekého Doveru na trajekt. No a pak už hurá domů.

V roce 2027 připravujeme další zájezd. Jiná místa, jiné zážitky. Máte li zájem a nebo nějaký tip, dejte vědět!

Poděkování patří obci Otaslavice, která významně přispěla na naši cestu. Těšíme se na další společné zážitky!

Památník Bitvy o Británii v Capel le Ferne

Krátce po našem návratu jsme uctili památku Josefa Františka a jeho kamarádů v památníku prostějovského letectví a v Otaslavicích. To je již tradiční akce. V loňském roce jsme tradici doplnili o besedu s tvůrci dokumentárního dramatu *Osamělý vlk*. Hlavním hrdinou je náš Josef František a zpracování jeho osudů se zhostil producent pan Vítězslav Jandák mladší, scénárista Petr Pelech a režisér Ondřej Veverka. Včetně představitel hlavní role Tadeáše Moravce jste je mohli potkat na besedě v sokolovně. O natáčení filmu jsme vydali samostatný zpravodaj. Jen pro připomenutí jedna fotografie "rodiny Františkovy" s otaslavicou kronikářkou a historičkou paní Janou Zapletalovou - Dulovcovou. A téměř na závěr tohoto zpravodaje jeden malý rozhovor s panem producentem.

Alena Štréblová, Tadeáš Moravec, Jana Zapletalová - Dulovcová, Ctirad Goetz

Blíží se premiéra dokumentárního dramatu o esu Bitvy o Británii Josefu Františkovi. Rodákovi z naší obce - Otaslavic (tehdy Dolních Otaslavic). Není to vaše první, ani poslední dokudrama. Najdete přesto něco, v čem je odlišné od dosavadních realizací?

Určitě, především z hlediska náročnosti. Máme za sebou řadu dokusérií, které vznikaly na základě pečlivých rešerší v archivech a dalších pramenech, přičemž samotná výroba probíhala převážně v kontrolovaném prostředí.

Osamělý vlk pro nás ale představoval mimořádnou výzvu. Vedle dokumentární roviny jde také o hraný film, což si vyžádalo zcela odlišný přístup i péči v přípravě a realizaci. Přípravy trvaly téměř rok a v současné době stále pracujeme na náročné VFX postprodukcii - projekt tedy ještě zdaleka není uzavřen. Jedná se bezpochyby o jeden z nejnáročnějších projektů

společnosti Rolling Media za celou její patnáctiletou existenci.

V průběhu uplynulého roku jsme se mohli setkat při natáčení a poté i při besedě s vámi, tvůrci. Z několika natáčecích dnů jsme také pro naše spoluobčany připravili zpravodaj o průběhu natáčení. Pro mnohé to myslím bylo první setkání s tvorbou filmu a filmařinou vůbec. Povězte nám ještě něco o vaší práci producenta. Jak dlouho vše dáváte dohromady, jaké jsou překážky? A jaké jsou vize na začátku a jejich splnění na konci?

Producent je v podstatě systémový integrátor projektu – člověk, který předvídá problémy dříve, než nastanou. Od sestavení a koordinace výrobního štábu až po zajištění financování nese odpovědnost za to, aby celý projekt držel pohromadě po kreativní i organizační stránce.

Osamělý vlk byl a stále je finančně velmi náročným projektem. Je to zároveň první titul, se kterým chceme vstoupit i do kin, protože téma našich pilotů RAF – a konkrétně Josefa Františka – si velké plátno jednoznačně zaslouží.

Projekt vznikl téměř rok a půl. Do kin vstupujeme 21. srpna a věříme, že český i evropský divák jej přijme pozitivně a že zájem o kapitolu našich pilotů RAF, především o Josefa Františka, ještě vzroste.

Máme být na co hrdí. A vy v Otaslavicích dvojnásob.

Osamělý vlk půjde brzy do distribuce a poté i do televize. Neběhá vám v hlavě nějaká tematická návaznost na příběh Josefa Františka? Podobných osudů je v naší historii spousta. Prozradte nějaké plány, nebo aspoň naznačte...

Téma české válečné, předválečné i poválečné historie je nám s panem režisérem dlouhodobě velmi blízké a určit jedno jediné je velmi těžké. V současné době připravujeme hned trojici nových projektů, opět zaměřených na druhou světovou válku. Nechci zatím předbíhat, ale věřím, že na jaře 2027 představíme televizním divákům zcela nový formát.

Vedle filmových materiálů a dosud neznámých archivů budeme pracovat také s umělou inteligencí. Mělo by jít o přelomový projekt, který nabídne nový pohled na historii a umožní nahlížet ji jinou optikou.

Zároveň věříme, že by mohl oslovit i mladší diváky – právě u nich totiž vnímáme určité mezery ve znalostech české i evropské historie, které bychom rádi pomohli zaplnit atraktivní a současnou formou.

A trochu z odvrácené strany – byl v průběhu natáčení nějaký moment, kdy jste se naštvál a sršely z vás hromy, blesky? Co jsme mohli vidět, byla atmosféra pohodová. Ale neviděli jsme všechno...

Vlastně ne – natáčení bylo, jak s oblibou říkám, „za odměnu“. Štáb byl skvěle sehraný a od prvního dne bylo cítit, že na place všichni nechávají maximum – nejen členové štábu, ale i herci.

Rád bych vyzdvihl spolupráci s polskou filmovou hvězdou Piotr Trojan, který se projevil jako naprostý profesionál a zároveň velmi lidský a vstřícný člověk.

Jako producent jsem u tohoto projektu naopak pozoroval mimořádnou profesionalitu celého týmu a rád bych složil poklonu panu režisérovi i kameramanovi. Ve svém mladém věku ukázali, že patří ke špičce české

tvůrčí scény. Věřím, že před nimi stojí velká budoucnost – talent i píli mají skutečně výjimečné.

Děkuji za vaše odpovědi a doufám, že se v Otaslavicích ještě uvidíme. I s dalšími tvůrci a protagonisty. Hodně zdaru, úspěchů a spokojených diváků!

Děkujeme a držme si vzájemně palce!

BcA. Vítězslav Jandák
Producer / CEO

Tadeáš Moravec a Vítězslav Jandák ml. v průběhu natáčení

Náš zpravodaj je u konce. Doufám, že si v něm najde každý něco pro sebe. A pokud se někdo bude chtít o některých osobnostech, událostech a akcích dozvědět víc, neváhejte nás kontaktovat. Můžeme se sejít v muzeu Josefa Františka, nebo na místech, která nás budou zajímat. Třeba na premiéře Osamělého vlka a nebo na některém z mnoha zajímavých destinací po Evropě. Ale hlavně u nás, v České republice.

A co nás čeká v nejbližších dnech? V letošním roce si budeme připomínat výročí narození členů Čtyřlístku v jejich rodných obcích. Pokud možno, co nejbliže datu narození, ale je pro nás důležité setkat se s co nejvíce zájemci, proto budeme termíny přizpůsobovat možnostem.

Nejbližší je uctění památky Josefa Balejky (* 4. března) ve Valašských Kloboukách. To bude 11. března ve 13:00 hod. u pamětní desky v Základní škole a následně u pamětní desky na radnici.

Další akcí je letos první Den otevřených hangárů na letišti Točná u Prahy. Prohlédneme si Hurricane, na jakém (podobném) létal Josef František, setkáme se se členy historických klubů a k prohlédnutí bude spousta letadel a historických artefaktů. Akce proběhne 14. března.

V průběhu roku pak upřesníme konání dalších akcí, k narození Matěje Pavloviče - * 7. května, Wilhelma Kosarze - * 20. června.

No a už se těšíme na premiéru Osamělého vlka a s tím spojené akce. Podrobnosti samozřejmě včas sdělíme.

Těším se na společná setkání při zajímavých akcích.

Můžete nás kontaktovat:

www.kvhotoslavice.cz

kvh@kvhotoslavice.cz

+420 739 023 941

Budeme vděční i za finanční podporu.

224548761/0600